

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

nota Directieraad RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T (10)(2e)
10.2e@rivm.nl

Agendapunt voor de Directieraad RIVM

Agendapunt (titel)	Bespreking concept boodschappen c-VTV	Nota nummer
Vertrouwelijk		
Auteur	(10)(2e)	
Indiendend DR lid	(10)(2e) (10)(2e) 2 (10)(2e)	
Datum indiening	22 september 2020	
Status	Ter bespreking/meningsvorming	
Medezeggenschap	N.v.t.	
Gevraagd Besluit	Akkoord op de concept boodschappen van de c-VTV	
Eerdere relevante DR-besluiten		

Afstemming

Er is afgestemd met:	
Er is inhoudelijke afstemming met:	Centra EPI, VPZ, DMG, G&M (trekker) en Communicatie
<i>Indien bovengenoemde afstemming niet tot instemming heeft geleid: afwijkende opvatting(en) hieronder kort weergeven:</i>	

Korte toelichting op vraag

Inleiding

De coronapandemie heeft een ongekende impact op onze maatschappij. De directe gevolgen van COVID-19 hebben in de eerste maanden de levens van bijna iedere Nederlander bepaald. De vraag is welke mogelijke ontwikkelingen ons in de toekomst nog te wachten staan. En hoe kunnen we ons, als maatschappij, daar het beste op voorbereiden?

De corona-inclusieve Volksgezondheid Toekomstverkenning (c-VTV) brengt de belangrijkste toekomstige ontwikkelingen op het gebied van volksgezondheid en zorg in kaart, waarbij in deze speciale editie de korte en lange termijn effecten van de coronapandemie zo goed mogelijk worden meegenomen.

Hou er rekening mee dat na besluit van de DR dit document openbaar wordt.

Aanpak

De c-VTV gaat uit van vier inhoudelijke thema's (COVID-19, Gezondheid, Zorg en Leefomgeving) en een overkoepeld thema (Opgaven). Doornijgend wordt de mens meer centraal geplaatst door specifiek vanuit het perspectief van ouderen en jongeren te verkennen wat voor hen de gevolgen van de coronacrisis zijn. De aanpak van de c-VTV is bijgevoegd (**bijlage 3**).

De c-VTV wordt gemaakt door een team waarin de 3 RIVM-domeinen vertegenwoordigd zijn en maakt van de c-VTV nog meer een RIVM-product. De c-VTV werkt in een zeer korte tijd (mei tot en met oktober) toe naar een product dat waardevolle inzichten biedt aan de Rijksoverheid in volle breedte, en daarnaast aan een grote doelgroep professionals (o.a. lokale overheden, zorgaanbieders, kennisinstellingen). Bovendien beoogt de c-VTV toegankelijk te zijn voor geïnteresseerde burgers. Dit korte tijdspad maakt dat in de maand september kort op elkaar met diverse interne en externe stakeholders wordt afgestemd. Parallel wordt met de communicatieafdelingen van VWS en het RIVM afgestemd.

Algemene disclaimer voor de c-VTV is dat we te maken hebben met grote onzekerheden en continue voortschrijdende inzichten over het verloop van de coronacrisis in Nederland. Daarnaast ontbreken regelmatig data om een kwantitatieve verkenning van de toekomst te maken. Zelf constateren we dat het lastig is om stevige concrete uitspraken te doen over de impact van corona in de nabije en verre toekomst.

Het is evident dat wanneer het RIVM naar buiten komt met nieuwe coronagerelateerde informatie - zeker wanneer het cijfers over verder verloop, duidingen en projecties naar de toekomst betreft - dit kan resulteren in ingewikkelde politieke en/of maatschappelijke discussies. Tegelijkertijd kijkt men naar het RIVM om bruikbare inzichten te bieden die helpen bij de voorbereiding op de toekomst. Dit levert een spanningsveld. Het ministerie heeft eerder aangegeven graag te zien dat we streven naar een c-VTV met impact. In deze context betekent dat bijvoorbeeld het tijdig agenderen van urgente nog niet zichtbare opgaven die de aandacht vragen van een volgend kabinet. We hebben onszelf daarom de opdracht gegeven te komen met scherpe boodschappen, wanneer dat onderbouwd kan worden, maar ook terughoudend te zijn wanneer we het gewoon nog niet weten.

Doel bespreking DR

- Ter bespreking in de DR van 22/9 liggen de concept kernboodschappen van de c-VTV voor (**bijlage 2**). Deels zijn opmerkingen van de interne klankbordgroep (KBG) al verwerkt in de stukken. In de KBG stond de vraag centraal "Zijn de kernboodschappen een goede, gebalanceerde weergave van mogelijke toekomstige ontwikkelingen?"

De KBG spreekt zijn waardering uit voor het vele werk dat verzet is en de RIVM-brede invulling van de c-VTV. Daarnaast heeft de KBG de volgende bevindingen (die in een volgende versie zullen worden verwerkt):

- Meer aandacht voor consistentie en samenhang tussen de verschillende thema's.
- Beschrijving van de thema's evenwichtiger en minder gekleurd
- Waar mogelijk, meer ingaan op toekomstige ontwikkelingen. Hiertoe zal er uitgebreider ingegaan worden op het Trendscenario als inleiding op de vier inhoudelijke thema's (**bijlage 1**)

Besluit van de directie gevraagd:

- **Kan de DR instemmen met deze versie van de kernboodschappen, rekening houdend met de aanpassingen zoals voorgesteld door de KBG, om deze voor te leggen aan externe commissies (o.m. Wetenschappelijke Advies Raad, VWS directies)?**

Daarnaast heeft de KBG gesignaleerd dat de kaders en doelstelling van de c-VTV meer duidelijkheid behoeven. De opdrachtformulering van de c-VTV is het maken van eerste verkenning van wat de huidige coronapandemie betekent voor de Nederlandse volksgezondheid en zorg middels meerdere scenario's uitgezet ten opzichte van het Trendscenario. Het doel is om beleidsmakers, kennisorganisaties, de regering en de politiek (kwantitatieve en kwalitatieve) inzichten te verschaffen in de toekomstige ontwikkelingen. De scenario's in de c-VTV zijn niet heel extreem ingestoken (bijvoorbeeld met een piekbelasting van 800 IC bedden voor COVID-19). Er is dus geen (worst-case) scenario waarin de zorgcapaciteit (sterk) wordt overschreden. Dit is in goed overleg met de CiB modelgroep gedaan die de COVID-scenario's doorgerekend heeft. Beide opties (behoudende en extreme scenario's) brengen risico's met zich mee voor mogelijke framing en dus de positie van het RIVM. Dit vraagt om een goede omschrijving van de reikwijdte en doelstelling, en daarmee de positionering van de c-VTV, waarin duidelijk wordt gemaakt dat dit een eerste verkenning is waarin de extremen niet verkend zijn.

Op verzoek van VWS wordt bekeken of in 2021 een update van de c-VTV gemaakt kan worden. Omdat nu al voorzien is dat verschillende relevante en interessante topics meer tijd of verdieping vragen plaatsen we deze op een 'kennisagenda'; dit is een voorraadlijst voor verkenningen die op een later moment naar buiten gebracht kunnen worden.

De vraag aan de DR:

Kan de DR instemmen met de keuze voor scenario's in de c-VTV die een minder extreem karakter hebben en de positionering van de c-VTV als eerste verkenning waarin duidelijk beschreven wat de doelstelling en reikwijdte is van deze c-VTV?

Financiële gevolgen

Financiële gevolgen:	Er zijn geen financiële gevolgen.
Voorstel voor dekking van de financiële gevolgen:	nvt

Personele gevolgen

Personele gevolgen:	Er zijn geen personele gevolgen.
Voorstel voor dekking van de personele gevolgen:	Nvt

Risico's

Risico's:	Politieke en/of maatschappelijke gevoeligheden zijn inherent aan publicaties over corona. De c-VTV beoogd op meerdere werkterreinen van het RIVM betekenisvolle uitspraken te doen over de impact van corona op gezondheid en zorg.
Beheermaatregel per risico	Nauwe afstemming intern (diverse centra, klankbordgroep, extern VWS, communicatieafdelingen)

Vervolg (proces, planning en communicatie)

<p>Product en publicatie De c-VTV wordt eind november (week 48) aangeboden aan de minister van VWS Hugo de Jonge. Dit moment is onderdeel van een robuuste communicatieaanpak met een eigen persmoment en naderhand mogelijk ook algemene en thematische webinars. Na publicatie is het voornemen om het digitale eMagazine om te zetten naar een fysiek gedrukt exemplaar, dat in de loop van januari 2021 gereed zal zijn.</p> <p>Proces en tijdpad In september vinden de volgende afstemmingen plaats middels een presentatie en het vooraf toesturen van de kernboodschappen (alleen intern incl. onderbouwing).</p> <ul style="list-style-type: none"> • 16 september: Klankbordgroep RIVM • 22 september: Directieraad RIVM • 29 september: MT-netwerk preventie (verzending: 25/9) • 29 september: interdepartementale stuurgroep (verzending: 25/9)
--

- 30 september: de WAR (verzending: 24/9)
- Oktober: afstemming met de drie planbureaus (PBL, SCP, CPB)
- Oktober: het 7-institutenoverleg

In oktober vinden de redactionele rondes plaats. Ook worden er voor enkele kernboodschappen infographics ontworpen. In november wordt het product (eMagazine en verdiepende pagina's op de website) vormgegeven. In week 48 wordt de c-VTV opgeleverd

Bijlagen (alleen toevoegen indien noodzakelijk voor besluitvorming; maximaal 2 A4-tjes)

Document met boodschappen en uitwerking / onderbouwing.